

CYNGOR SIR YNYS MÔN

PWYLLGOR:	Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio
DYDDIAD:	20 Ebrill, 2017
PWNC :	Panel Sgriwtini Plant
AELODAU PORTFFOLIO(AU):	Cyng Aled Morris Jones
PENNAETH GWASANAETH:	Caroline Turner, Prif Weithredwr Cynorthwyol (Llywodraethu a Thrawsnewid Prosesau Busnes) Llŷr Bryn Roberts, Pennaeth Dros Dro Gwasanaethau Plant (Gweithredoedd)
AWDUR YR ADRODDIAD Rhif Ffôn: E-bost:	Anwen Davies, Rheolwr Sgriwtini Dros Dro 01248 752578 AnwenDavies@ynysmon.gov.uk

1. ARGYMHELLION

Gofynnir i'r Pwyllgor Sgriwtini :

- A1 Nodi'r cynnydd wnaed hyd yma wrth sefydlu trefniadau craffu cadarn ar gyfer y gwasanaethau plant**
- A2 Ffurio barn ar sgôp ac ystod gwaith arfaethedig y panel plant newydd**
- A3 Nodi mai'r cam nesaf fydd cwblhau'r trefniadau ymarferol i sefydlu'r panel plant ar ôl yr Etholiad gan y Rheolwr Sgriwtini mewn ymgynghoriad gyda'r Prif Weithredwr Cynorthwyol (Llywodraethu a Thrawsnewid Prosesau Busnes).**

2. CEFNDIR A CHYD-DESTUN LLEOL

- 2.1 Bu i'r Gwasanaethau Cymdeithasol sefydlu panel aelodau trawsbleidiol¹ blwyddyn yn ôl gyda'r amcan o rannu gwybodaeth am ofynion y ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant newydd² a hefyd i oruchwylio'r gwaith o gyflawni'r cynllun gwella plant cyntaf. Mae ganddom bellach dîm

¹ Arweinydd y Cyngor ac Arweinydd y Gwrthblaid, Deilydd Portffolio Tai a Gwasanaethau Cymdeithasol, Deilydd Portffolio Cysgodol Tai a Gwasanaethau Cymdeithasol, Deilydd Portffolio Dysgu, Cadeirydd ac Is-Gadeirydd y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol

² Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014

bychain o Aelodau Etholedig sy'n datblygu lefel o arbenigedd yn y maes a hefyd perchnogaeth o'r prif faterion allweddol a'r blaenoriaethau datblygu.

- 2.2 Yn ddiweddar bu i'r panel ffocysu ei waith ar faterion yn ymwneud â'r gwasanaethau plant yn rhannol yn sgîl arolwg thematig gan yr Arolygaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (AGGCC)³ o wasanaethau plant yr Awdurdod, yn ystod Tachwedd, 2016.

3. SGRIWTINI O'R GWASANAETHAU PLANT

- 3.1 Mae cadw plant a phobl ifanc sy'n agored i niwed yn ddiogel yn rôl hanfodol bwysig ac yn un sy'n gofyn i'r Cyngor a phartneriaid weithio'n effeithiol efo'i gilydd. Cafwyd sylw cyhoeddus sylweddol yn y blynyddoedd diwethaf oherwydd enghreifftiau proffil uchel lle mae'r system wedi methu unigolion bregus, gyda chanlyniadau trychinebus.
- 3.2 Wrth adrodd ar ganlyniadau arolwg gwael, mae'r Arolygaethau⁴ yn y maes gofal yn aml yn dyfynnu arfer craffu gwael ochr yn ochr efo methiannau yn agweddau eraill y system drwyddi draw. Mae sicrhau craffu ystyrion a chadarn o'r polisïau a'r gefnogaeth a'r gwasanaethau sydd ar gael i warchod plant a phobl ifanc bregus felly'n elfen allweddol o rôl arweinyddol yr aelodau Sgriwtini.

4. AROLWG YR AGGCC

- 4.1 Gwnaed 14 o argymhellion gan yr Arolygaeth Gofal yn sgîl ei harolwg diweddar ac 'roedd un o'r argymhellion rheiny'n ymwneud yn benodol â chefnogaeth wleidyddol i'r gwasanaethau plant, sef:

“.... 8. Mae'n rhaid i gefnogaeth wleidyddol a chorfforaethol gref ar gyfer y gwasanaethau plant barhau i sicrhau bod y gwelliannau sydd eu hangen ar wasanaethau yn cael eu blaenoriaethu a bod cyflymder y gwelliannau yn cyflymu ac yn cael ei gynnal.”

5. EIN TREFNIADAU LLEOL

- 5.1 Y cam nesaf yn ein gwaith felly fydd datblygu ymhellach ar y gwaith yma drwy drosi'r panel trawsbleidiol cyfredol i fod yn banel sgriwtini plant sefydlog ac yn is-banel i'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol, gyda'r elfennau canlynol:
 - Datblygu model o weithio yn y maes plant sy'n ffocysu ar grŵp llai er mwyn galluogi Aelodau i gymryd mwy o ran, datblygu lefel o arbenigedd pwnc, annog presenoldeb da a gweithio mewn tîm

³ Adroddiad Arolygu Gwasanaethau Plant Cyngor Sir Ynys Môn, Arolygaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol (Mawrth, 2017)

⁴ Arolygaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru; Care Quality Commission (Lloegr)

- Cryfhau gallu'r Aelodau i herio perfformiad drwy wella gwybodaeth am ansawdd y gwasanaethau a phrofiadau plant a theuluoedd yn derbyn cefnogaeth a / neu wasanaethau
- Fforwm i drafod gwybodaeth am risgiau y Gwasanaeth, fel sail i lywio blaen raglen waith y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol
- Fforwm i ddatblygu grŵp o aelodau gyda'r arbenigedd a'r berchnogaeth i arwain trafodaethau yn ymwneud â materion plant a phobl ifanc yn y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol
- Cynnig cefnogaeth i'r Pencampwr Pobl Ifanc.

5.2 Disgwyliadau'r Arolygaeth Gofal

Mae adroddiad yr arolwg diweddar gan yr Arolygaeth Gofal yn datgan yn glir y disgwyliadau o ran arweinyddiaeth wleidyddol:

“Mae gan Aelodau Etholedig wybodaeth a dealltwriaeth gynhwysfawr o arfer a pherfformiad i'w galluogi i gyflawni eu cyfrifoldebau'n effeithiol.”

- 5.3 Mae'r papur sgopio ynghlwm (**ATODIAD A**) yn manylu ar sgôp ac ystod gwaith arfaethedig y Panel.

6. FFORDD YMLAEN

Y cam nesaf fydd cwblhau'r trefniadau ymarferol i sefydlu'r panel plant ar ôl yr Etholiad, gan y Rheolwr Sgriwtini mewn ymgynghoriad gyda'r Prif Weithredwr Cynorthwyol (Llywodraethu a Thrawsnewid Prosesau Busnes).

ATODIAD
ATODIAD A: Papur Sgopio Panel Sgriwtini Plant

Awdur: Anwen Davies

Teitl Swydd: Rheolwr Sgriwtini Dros Dro

Dyddiad: 30/03/17

PANEL SGRIWTINI – PLANT**Sgriwtini o'r Gwasanaethau Plant**

Mae cadw plant a phobl ifanc sy'n agored i niwed yn ddiogel yn rôl hanfodol bwysig ac yn un sy'n gofyn i'r Cyngor a phartneriaid weithio'n effeithiol efo'i gilydd. Cafwyd sylw cyhoeddus sylweddol yn y blynyddoedd diwethaf oherwydd enghreifftiau proffil uchel lle mae'r system wedi methu unigolion bregus, gyda chanlyniadau trychinebus.

Wrth adrodd ar ganlyniadau arolwg gwael, mae'r Arolygaethau¹ yn y maes gofal yn aml yn dyfynnu arfer craffu gwael ochr yn ochr efo methiannau yn agweddau eraill y system drwyddi draw. Mae sicrhau craffu ystyrion a chadarn o'r polisiau a'r gefnogaeth a'r gwasanaethau sydd ar gael i warchod plant a phobl ifanc bregus felly'n elfen allweddol o rôl arweinyddol yr aelodau Sgriwtini.

Ein Trefniadau Lleol

Mae'r trefniadau hyd yma o gwmpas y panel trawsbleidiol wedi'n galluogi i feithrin nifer o egwyddorion pwysig fydd yn sylfaen gref wrth symud ymlaen i ddatblygu model craffu ar gyfer y gwasanaethau plant:

- Datblygu model yn ffocysu ar grŵp llai o aelodau
- Aelodau'n datblygu gwell ddealltwriaeth o'r maes plant
- Aelodau'n datblygu lefel o arbenigedd
- Annog presenoldeb da a gweithio mewn tîm

Gwnaed 14 o argymhellion gan yr Arolygaeth Gofal yn sgîl ei harolwg diweddar ac 'roedd un o'r argymhellion rheiny'n ymwneud yn benodol â chefnogaeth wleidyddol i'r gwasanaethau plant, sef:

“.... 8. Mae'n rhaid i gefnogaeth wleidyddol a chorfforaethol gref ar gyfer y gwasanaethau plant barhau i sicrhau bod y gwelliannau sydd eu hangen ar wasanaethau yn cael eu blaenoriaethu a bod cyflymder y gwelliannau yn cyflymu ac yn cael ei gynnal.”

Mae'n **gam naturiol** felly sefydlu is-grŵp plant fel is-banel i'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol. Bydd gwneud hyn yn sicrhau'r buddion a ganlyn:

- i. Datblygu model o weithio yn y maes plant sy'n ffocysu ar grŵp llai er mwyn galluogi Aelodau i gymryd mwy o ran, datblygu lefel o arbenigedd pwnc, annog presenoldeb da a gweithio mewn tîm
- ii. Cryfhau gallu'r Aelodau i herio perfformiad drwy wella gwybodaeth am ansawdd y gwasanaethau a phrofiadau plant a theuluoedd yn derbyn cefnogaeth a / neu wasanaethau
- iii. Fforwm i drafod gwybodaeth am risgiau y Gwasanaeth, fel sail i lywio blaen raglen waith y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol

¹ Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru; Care Quality Commission (Lloegr)

- iv. Fforwm i ddatblygu grŵp o aelodau gyda'r arbenigedd a'r berchnogaeth i arwain trafodaethau yn ymwneud â materion plant a phobl ifanc yn y Pwyllgor Sgrïwtini Corfforaethol
- v. Cynnig cefnogaeth i'r Pencampwr Pobl Ifanc

Sgôp ac ystod gwaith arfaethedig y Panel

Yr hyn mae'r Arolygaeth Gofal yn disgwyl ei weld o ran arweinyddiaeth wleidyddol:

“Mae gan Aelodau Etholedig wybodaeth a dealltwriaeth gynhwysfawr o arfer a pherfformiad i'w galluogi i gyflawni eu cyfrifoldebau'n effeithiol.”

Prif rôl y panel plant fydd:

1. Monitro a chraffu mewn ffordd ystyrlon a chadarn ar:
 - gynnydd a'r pellter a deithiwyd yn erbyn y cynllun gwella gwasanaeth a gyhoeddwyd mewn ymateb i arolwg diweddar yr AGGCC
 - berfformiad meintiol ac ansoddol y gwasanaethau plant. Hyn i gynnwys datblygu sgorfwrdd penodol i'r maes plant

Sylw arbennig i fonitro agweddau ansoddol y gwasanaeth a phrofiadau unigolion sy'n derbyn cefnogaeth a gwasanaethau.
2. Sicrhau bod llais plant a phobl ifanc yn cael ei glywed wrth ystyried effeithiolrwydd ac effaith gwasanaethau
3. Cynnig sicrwydd i'r Pwyllgor Sgrïwtini Corfforaethol ar yr elfennau canlynol:
 - cynnydd digonol, amserol wrth wireddu'r cynllun gwella
 - perfformiad meintiol ac ansoddol y gefnogaeth a'r gwasanaethau gofal ar gael i blant a phobl ifanc.

Aelodaeth y Panel

Bydd aelodaeth graidd y Panel yn cynnwys:

- Aelodau Etholedig – bydd cynnal elfen o barhad yn yr aelodaeth yn bwysig. Fel man cychwyn, cynigir 2 aelod o'r ddau bwyllgor sgrïwtini a'r Deilydd Portffolio Tai a Gwasanaethau Cymdeithasol a'r Deilydd Cysgodol gydag Arweinydd y Cyngor ac Arweinydd yr Wrthblaid
- Swyddogion – Prif Weithredwr Cynorthwyol (Llywodraethu a Thrawsnewid Prosesau Busnes) a Chyfarwyddwr statudol y Gwasanaethau Cymdeithasol, Pennaeth Gwasanaethau Plant, Rheolwr Sgrïwtini.

Mae'n bosib bydd gwaith y Panel yn golygu y bydd angen i Aelodau Etholedig eraill (ee o'r Pwyllgor Gwaith) a / neu swyddogion o feysydd gwasanaeth eraill fynychu'r Panel.

Cadeirio

Bydd y Panel yn ethol Aelod i gadeirio yn y cyfarfod cyntaf.

Amllder Cyfarfodydd a Chworwm

1. **Amllder cyfarfodydd** – sefydlu fel panel sefydlog ac felly'n cyfarfod yn rheolaidd, yn unol ag amserlenni cyflwyno adroddiadau monitro gwelliannau yn y Gwasanaethau Plant i'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol
2. **Cworwm** – ni fydd yn berthnasol i'r panel.

Cofnodi cyfarfodydd a Threfniadau Adrodd

1. Bwriedir rhedeg y panel ar ffurf cyfarfod busnes. Bydd yr Uned Sgriwtini'n coladu a dosbarthu unrhyw bapurau wrth baratoi ar gyfer pob cyfarfod a darparu rhestr o bwyntiau gweithredu yn dilyn pob cyfarfod
2. **Trefn adrodd** - cyflwyno adroddiad rheolaidd gan aelodau'r panel i'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol.